

Valtuustoaloite: ”Orivesiläinen ensin-alennuksen” ottamisesta käyttöön Oriveden kaupungin tarjoamissa liikunta- ja kulttuuripalveluissa

Kaupunginvaltuusto 20.01.2025 § 10

Kaupunginvaltuuston esityslistalla olleiden asioiden tultua käsitellyksi puheenjohtaja totesi, että Perussuomalaisten valtuustoryhmä on jättänyt valtuustoaloitteen ”Orivesiläinen ensin-alennuksen” käyttöönnotosta.

Aloite kuuluu seuraavasti:

”Oriveden taloustilanne on heikko ja kaupungin taloutta joudutaan tasapainottamaan ikävillä toimenpiteillä. Samaan aikaan kaupunki tarjoaa kokoonsa nähden erinomaisia palveluita, joiden kustannuksia subventoidaan merkittävästi orivesiläisiltä kerätyillä veroilla. Tämä on tietyssä määrin perusteltua, jotta käyttäjämaksut eivät nouse kohtuuttomiksi. Kaupunkimme erinomaisia palveluita käyttävät kuitenkin huomattavan paljon myös muut, kuin kaupunkimme asukkaat. Tämän takia orivesiläinen veronmaksaja käytännössä maksaa muualla asuvien palveluiden käytöstä.

Esitämme, että kaupunki ottaa käyttöön hinnoittelumallin, jossa kaupungin liikunta- ja kulttuuripalveluiden hinta määräytyy käyttäjän kotikunnan perusteella. Orivesiläinen ensin- alennus tulee ulottaa kaikkiin mahdollisiin palveluihin ja sen vaikutuksia tulee tarkastella tasaisin väliajoin. Periaatteena tulee olla se, että ei-lakisääteisten palveluiden käyttöä subventoidaan mahdollisimman vähän palveluita käyttämättömiltä kuntalaisilta kerätyillä veroilla.

Sami Kymäläinen

Matti Loponen

Ulla Korolainen

Jari Latomäki”

Puheenjohtaja otti valtuustoaloitteen vastaan ja totesi, että aloite lähetetään kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

- - - - -

Kaupunginhallitus 17.02.2025 § 33

Valmistelija	talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja
Toimivalta	hallintosääntö 180 §
Esittelijä	kaupunginjohtaja Juha Kuusisto
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus toimittaa valtuustoaloitteen hyvinvointi- ja elämänlautilautakunnalle valmisteltavaksi siten, että valmistelu toimitetaan kaupunginhallitukselle 31.5.2025 mennessä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta 27.05.2025 § 33

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja Tuija Peurala, liikuntapäällikkö Roope Marski

Aloitteessa esitetään, että liikunta- ja kulttuuripalvelujen hinnan tulisi määräytyä käyttäjän kotikunnan perusteella ja orivesiläisille suunnatun alennetun hinnan tulisi ulottua kaikkiin mahdollisiin palveluihin.

Käyttäjämaksuja peritään lähinnä liikuntapalveluissa ja kansalaisopistossa. Kaupungin itse järjestämät kulttuuripalvelut ovat pääsääntöisesti maksuttomia ja kulttuuripalvelut tukevat muiden tahojen järjestämää kulttuuritoimintaa esimerkiksi tarjoamalla ilmaiset tilat.

Kotikuntaan sidottu käyttömaksu olisi monilta osin ongelmallinen.

Korkeamman hinnan periminen ulkopaikkakuntalaisilta vaikuttasi negatiivisesti kaupungin imagoon. Paikkakunnan palveluita käyttävät naapurikuntien asukkaiden lisäksi loma-asukkaat, matkailijat sekä kuntalaisten vieraat (esim. kyläilevät lapset ja lapsenlapset). Myös orivesiläiset käyttävät naapurikuntien palveluita ja maksavat niistä saman asiakasmaksun kuin ko. kuntien asukkaat. Yhtenäinen ja tasapuolinen hinnoittelu edistää kävijämäärien kasvua ja lisää mahdollisesti myös kaupungin alueella sijaitsevien muiden palvelujen (esim. kaupalliset palvelut) käyttöä.

Kotikuntaan perustuvat liikuntapalvelujen käyttömaksut vaatisivat, että lipunmyynnissä tulisi tarkistaa väestörekisteristä asiakkaan kotikunta ja tämä tuo omia haasteita. Tietosuojan näkökulmasta ulkopaikkakuntalaisten erottelu ja erillisen hinnan periminen vaatisivat henkilötietojen käsittelyä.

Joissain Suomen kunnissa tarjotaan esimerkiksi ikääntyneille tai työttömille kuntalaisille muita edullisempia kausikortteja tai palvelu on ilmainen kaikille tietyinä kellonaikana. Näissäkin kunnissa asiakasmaksut ovat kuntien keskitasoa, mutta jollekin erityisryhmälle tarjotaan kausikortti edullisemmin tai maksutta (esim. uimahalli). Kertalippujen hinnoissa ei ole käytössä eri hintoja kotikunnan perusteella.

Oriveden liikuntapalveluissa sarja- ja kausikortit on pyritty hinnoittelemaan siten, että hinta kannustaa kuntalaisia ostamaan kortin ja sitoutumaan pitkäaikaiseen liikunnan harrastamiseen. Usein ulkopaikkakuntalaiset kävijät ostavat kertalipun, jonka hintataso on Orivedellä Pirkanmaan keskitasoa.

Vaikka liikuntapalvelujen kävijämäärät ovat kasvaneet, liikuntatiloihin mahtuu hyvin harrastamaan myös ulkopaikkakuntalaisia asiakkaita. Jos ulkopaikkakuntalaisten kävijöiden maksut nousisivat, he eivät todennäköisesti käyttäisi enää Oriveden palveluita. Tämä vähentäisi palvelujen kävijämäärää ja kaupungin saamia asiakasmaksutuloja, jolloin kustannukset käyntikertaa kohden kasvaisivat entisestään. Tämä mahdollisesti aiheuttaisi paineita korottaa maksujen tasoa.

Hinnoittelussa on jo nyt huomioitu kotikunta niiltä osin kuin se on nähty mahdolliseksi ja tarkoituksenmukaiseksi. Liikuntapalvelujen tilojen ja ulkoliikuntapaikkojen vuokrat ovat kalliimmat ulkopaikkakuntalaisille käyttäjille. Kansalaisopiston tarjoamassa tilauskoulutuksessa ulkopaikkakuntalaisten tilaama koulutus on kalliimpaa kuin Oriveden, Juupajoen ja Kuhmoisten tilaama koulutus. Myös kirjaston näyttelytila on kalliimpi ulkopaikkakuntalaisille kuin orivesiläisille yksityishenkilöille ja yhdistyksille.

Muiden palvelujen osalta ei nähdä tarkoituksenmukaisena ottaa käyttöön asiakkaan kotikuntaan perustuvia asiakasmaksuja.

Toimivalta	Hallintosääntö 27 §
Esittelijä	hyvinvointijohtaja Tuija Peurala
Päätösehdotus	Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta 1. antaa valtuustoaloitteeseen selostusosassa esitetyn vastauksen ja esittää, että Oriveden kaupunki ei ota käyttöön Orivesiläinen ensin -alennusta kaupungin liikunta- ja kulttuuripalveluissa. 2. lähettää lautakunnan näkemyksen tiedoksi kaupunginhallitukselle.
Asian käsittely	Kansalaisopiston rehtori ja kulttuurijohtaja Annina Ärölä oli läsnä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 19.01.2026 § 12

Valmistelija	talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja
Toimivalta	hallintosääntö 180 §
Esittelijä	kaupunginjohtaja Juha Kuusisto
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus esittää valtuustolle 1. hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnan valtuustoaloitteeseen antaman vastauksen 2. että Oriveden kaupunki ei ota käyttöön Orivesiläinen ensin -alennusta kaupungin liikunta- ja kulttuuripalveluissa 3. toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.
Asian käsittely	Keskustelun aikana kaupunginhallituksen jäsen Jari Latomäki teki esittelijän päätösehdotuksesta poikkeavan ehdotuksen, joka kuului seuraavasti: "Oriveden kaupunki ottaa käyttöönsä Orivesiläinen ensin-alennuksen". Jari Latomäen ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 17.02.2026 § 6
52/02.05.00.00/2025

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto

1. merkitsee tiedoksi hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnan valtuustoaloitteeseen antaman vastauksen.
2. päättää, että Oriveden kaupunki ei ota käyttöön Orivesiläinen ensin - alennusta kaupungin liikunta- ja kulttuuripalveluissa.
3. toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
